

srce, kad se čovjek upusti u promatranje na oko sitnih stvari u prirodi? Gdje ćeš naći parfuma finijeg od ljubice, ruže, đurdica; itd.?

U prirodi čovjek čuti, da se nalazi u ateljeru umjetnika, koji je plemenit, nježan, čist, veličanstven, a jednostavan, nedokučiv, a u svemu nama bliz — i zato nigdje kao u prirodi ne čuti čovjek potrebu molitve, nigdje mu se kao u prirodi ne bude u srcu ljepša i plemenitija čuvstva. I zato priznajemo, da iza vjeronauka, koji sadržaje objavljene misli Božje, dolazi odmah priroda, kao sredstvo za spoznaju Boga i Njegovih savršenosti. Na ovo odgajatelji ne bi smjeli nikada zaboraviti.

Dakovo.

G. Galović.

UMIJEĆE MOLITVE. (ARS ORANDI.)

*Napisao Msgr. de MATHIES.
Prevodil BOGOLJUB STRIŽIĆ.*

Duh od Duha i duh k Duhu.

III.

Moliti reći će s Bogom općiti. Mi ljudi imamo duhovne, duševne sile. Imamo razum, koji može da se bavi Bogom, njegovim svojstvima, njegovim zakonima, njegovim snošajem prema nama i ostalim stvorenjima. Dalje imamo volju, koja može da teži za dobrom, što ga Bog može dati, može da se kloni zla, što se Bogu ne mili. I Bog je duhovno biće. On je najviše, najslobodnije duhovno biće. Kad Sv. Pismo kaže, da snio stvoreni na sliku i priliku Božju, to znači, da smo bića, koja imaju razum i slobodnu volju kao Bog. Samo šta Bog sve to posjeduje u najsavršenijoj mjeri, u neizrecivoj punoći nedjeljive jednote i tajanstvene jednostavnosti, od sebe samoga i

Mi posve slojimo do Zoga,

po sebi samome, od vijeka do vijeka. Pored toga nema u Bogu razlike između njegova bistva i njegovih svojstava. „Ja s a m, k o j i j e s a m“ (Il. Mojs. 3, 14.), govori Gospod. On jest, što on posjeduje, a posjeduje u svakom svome svojstvu svoje bistvo.

Mi smo naprotiv sve po drugima, konačno i u prvom redu po Bogu. Posjedujemo, što imamo po drugima, konačno i u prvom redu opet po Bogu. Mi smo i posjedujemo sve svoje u ograničenoj, nepotpunoj, jednostranoj, različitoj mjeri.

Živimo u Bogu, mičemo se u Bogu, jesmo u Bogu (Dj. ap. 17, 28). ~~Mi smo posve zavisni od Boga~~, ali je Bog htio, da njega i stvari izvan njega nekako duhovno spoznajemo i da svoju volju slobodno na njega i njegova dobra upravljamo. Da, mi pače možemo svoj razum i svoju volju odvraćati od Boga, njegove istine i njegovih dobara te odabratи laž, zabludu, opačinu. No time, što se čovjek duhom odvrati od Boga, nije Bog spriječen da provodi svoj svjetski plan. Taj biva izvršen i protiv našega razumijevanja i protiv naše volje. Ali kaž odvratimo svoj duh od najveće istine i svoju volju od najvećega dobra, unesrećujemo sami sebe, postajemo sami nesrećni. Treba dakle da ove stvari pravo razumijemo i često promišljamo; jer smo duh prema slici i prilici Božjoj, jer smo od Boga i za Boga stvoreni, i jer možemo svoj razum i svoju volju slobodno na Boga upraviti, možemo se i Bogu moliti.

Naše je duhovno općenje s Bogom, općenito govoreći, u tome, da naša duša nastoji Boga sve bolje spoznavati, njegovu volju sve revnije istraživati i vršiti, i tako najveće, ljubavi najvrednije dobro nesamo tražiti, već i za sebe tražiti, da postane naše vlasništvo, naše neiscrpljivo bogatstvo, naša potpuna i vječna sreća.

To traženje duše je ~~molitva~~. U moljenju traži čovječji duh svoj početak i svoju svrhu. U molitvi na-

molitva

stoji razum, da sve na Boga svede i da sve shvati, koliko stvar može, u svijetu najviše mudrosii, najčistije duhovnosti, neograničene moći, neoborive istine, najžarčije ljubavi. Molitelju očituje se bitstvo stvari najlakše.

Molitelj spoznaje najpouzdanije sve vrline i sve slaboće svoje naravi i individualnosti. I nesamo da on govori Bogu, već i Bog govori njemu. Bog govori molitelju, kad ovaj u misli na Boga razmišlja naravni zakon, objavu, Sv. Pismo, nauke prave Crkve Božje, rečenice bogobojsaznih ljudi i žena; pa na te stvari naslanja svoje pobožne pobude, svoje dobre odluke, svoje...svete...nakane i odricanja. Bog govori čovjeku i prirodnim pojavama, svjetskom povjesnicom, ravnanjem svoje providnosti, posebnim vodenjem pojedinaca. Bog najzad govori svakome po njegovoј savjeti, a nekim govori i posebnim, neposrednim pobudama. Govor je najvećega duha ljudskome duhu neizmjerno bogat, neizmjerno nježan i neizmjerno moćan. Tvoja molitva, o dušo, jest odgovor na Božji govor. Ti u molitvi pristaješ na Božje namjere, upoznaješ njihovu svetost, diviš se Božjim veličinama, gledaš svoju slabost i opakost, vapiješ k Bogu za pomoć u svim svojim potreбama i hvališ Boga za sva dobročinstva iskazana tebi i drugima.

Zar je dakle molitva teška, zar dosadna, zar nerazumljiva ili pače nerazumna, nedostojna i bez duha? Nipošto! Šta više/molitva je najrazumniji i najplemenitiji čin čovječe duše. Ona je potpuno dostoјna čovječjega duha. Njegovo je najprirodniјe općenje — općenje s najsavršenijim, najbogatijim duhovnim životom.

